

Kdy je nejlepší začít s výukou jazyků

Chcete svým dětem zajistit, aby nemusely s cizími jazyky bojovat jako vy nebo vaši rodiče? Pak asi přemýšlíte o tom, kdy je s nimi nejlepší začít. *text: Ing. Michaela Tilton, MBA*

Vývoj řeči u dětí je opravdu fascinující záležitost. Všichni velmi dobře víme, že miminka a batolátka se naučí svou mateřštinu bez jakýchkoli jazykových hodin. Většina z nich si také hned od začátku osvojí správnou výslovnost a zvládne i složitou gramatiku bez toho, že by ji studovala. Učení řeči je pro ně naprosto přirozenou součástí vývoje. Proč mají malé děti tuto schopnost? Vědci se domnívají, že

to souvisí s tím, že čím dříve se člověk naučil mluvit, tím větší šanci měl na přežití, protože snadno reaguje na povely typu Stůj, pozor apod.

Rozumí všem jazykům

Jakmile se osvojování jazyka rozběhne, věnuje mozek energii jiným věcem a nepoužívané funkce slábnou.

Miminka slyší hlas své matky ještě před narozením a jako novorozenci snadno poznají rytmus svého rodného jazyka. Dítě rozumí zvukům všech jazyků na celém světě a dokáže je rozlišit hned po narození. Nejmenší součásti zvukové stránky řeči či základní stavební kameny jazyka se nazývají fonémy a z opakovaných studií plyne, že dospělí nejsou ke vnímání fonémů naladěni tak dobře jako nemluvíata. Schopnost

rozlišit mezi jemnými fonetickými rozdíly hlásek v jiných jazycích, která umožňuje naučit se bezchybnou výslovnost, se ale vytrácí již kolem 6.–9. měsíce života. „Nemluvíata a malé děti mají již od narození neuvěřitelnou schopnost učit se a jedinečné vybavení na to osvojit si základní stavební kameny jednoho či více jazyků,“ uvedla dr. April Benasichová, ředitelka Laboratoře pro studium raného období dítěte v Centru pro molekulární a behaviorální vědu o nervovém systému na Rutgers University. „Mozek při svém vývoji mimovolně mapuje zvuky a obrysy jazyků, které jej obklopují, a zaznamenává zvukové vzory a jemné rozdíly mezi zvuky. Je to ideální doba, kdy děti seznámit s cizími jazyky a povzbudit je k učení více jazyků.“

Učení bez „učení“ končí

V pěti letech se okno raného učení zavírá. Je to období, kdy si děti osvojí svou mateřštinu (nebo mateřštinu druhého rodiče) a pomalu začnou ztrácet schopnost naučit se další jazyk bez „učení“.

Vždy, když dítě přijde do styku s cizím jazykem, zdokonaluje se u něj i vývoj primárního jazyka a jeho celkové kognitivní schopnosti. Přestože vědci dál zkoumají, jak snadno a rychle si dítě osvojuje jazyk, odborníci se již shodli na nutnosti upustit od myšlenky, že bilingvismus může být pro malé dítě matoucí. „Tuto hypotézu jednoznačně vyvrátili ve své studii Elizabeth Pealová a Wallace Lambert na McGill University v Montrealu, v níž dokázali, že bilingvní děti mají nad monolingvními obecně převahu ve velké řadě inteligenčních testů a různých stránek úspěchů ve škole,“ uvedla dr. Ellen Bialystoková, profesorka psychologie na York University v Kanadě. O souvislosti mezi bilingvismem a lepším IQ hovoří i výsledky výzkumu týmu dr. Andrey Mechelliho z University College London otištěné v časopise Nature, které dokázaly, že hustota šedé kůry mozkové na snímcích levé části mozku byla u bilingvních dětí větší než u dětí, které mluvily jen jedním jazykem. Levá strana mozku zpracovává informace a kontroluje různé aspekty smyslového vnímání, paměti a řeči. Dr. Mechelli zjistil, že zvýšení hustoty je nejvýraznější u dětí, které se naučily cizí jazyk do pěti let.

Jak na to

Období krátce po narození a rané dětství poskytuje ideální příležitost, kdy můžete své dítě zcela ponořit do cizího jazyka. Děti

získávají schopnost porozumět mnohem dříve, než se naučí mluvit, a prostředí bohaté na jazyky je pro ně velmi přínosné. Je to proto, že se učí poslechem. Z výzkumu je patrné, že čím více slov děti slyší, tím rychleji se naučí mluvit. Častý každodenní styk se slovy a aktivní sociální zapojení pomáhají k dokonalejšímu vývoji mozkových drah, které podporují učení jazyků. Nejlepší je samozřejmě aktivní učení založené na interakci s dítětem, která probíhá v angličtině. Pro miminka a batolátka nepřichází v úvahu (a ani nejsou nutné) typické školní hodiny angličtiny. Stačí mluvenou angličtinu zařadit do běžného života. Používáme ji při hrách, při jídle, při koupání, oblékání, přebalování, jízdě autem i při procházce v parku. Vhodným doplňkem je i pasivní učení pomocí přehrávání písniček a videí, ve kterých vystupují rodilí mluvčí. Stejně jako v mateřštině můžeme hovořit o čemkoli, co dítě zajímá. Není třeba čekat, až si dítě osvojí jedno téma, než přejdeme na druhé. Pokud dítě bude denně vystaveno takovému aktivnímu a pasivnímu učení angličtiny (nebo jakéhokoli jiného jazyka), osvojí si porozumění a později i výslovnost naprosto přirozeně.

Zvládnete to sami

Pokud umíte dobře anglicky, dokážete to sami. Pokud ne, jsou k dispozici programy jako Go Kids English (www.gokids.cz), které učí děti angličtině tak, jako by to byla jejich mateřština. Tedy přirozeně zábavnou formou při hrách a písničkách. A protože se v raném věku vlastně vše učí zároveň, jsou tyto kurzy hodinami her, hudby a cvičení, které probíhají v angličtině a pomáhají dětem kromě osvojení si cizího jazyka i v psychomotorickém vývoji. Pokud představíme angličtinu dětem, které ještě nemluví ani ve svém mateřském jazyce, nabízí se otázka, jak poznáme, jestli dítě angličtině vůbec rozumí. Nevývratitelný důkaz získáme, až dítě začne komunikovat. Pokud čekáme na slova, můžeme čekat až do 18. nebo 24. měsíce. Rodiče, kteří používají znakovou řeč, speciálně vyvinutou pro slyšící miminka a batolata, s dětmi komunikují někdy až o rok dříve. A kromě jiného se tak také dozvědí, že dítě vnímá angličtinu, jako by to byl jeho druhý mateřský jazyk. Speciální znakování dětem pomůže dorozumět se mnohem dříve, než se vůbec naučí mluvit. Více o metodě znakové řeči batolat Baby Signs, najdete na www.babysigns.cz.

FOTO: PROFIMEDIA.CZ

INZERCE